

Praha-Žižkov, 23. 2. 2020
P. Jareš

Východisko z konfliktu Sk 15, 36 – 41

Konflikty patří ke všem vztahům

Platí to o vztazích mezi lidmi obecně. Platí to ale i o vztazích mezi křesťany. Ať už je prostředím jejich vztahů domov, sbor, nebo něco jiného. Vždycky se budou vyskytovat a projevovat názorové rozdíly, zejména různé pohledy na to, jak se má nějaká situace řešit. Skutečné vztahy se neobejdou bez napětí. Čím blíže se k sobě dostaneme, tím silněji tuto skutečnost pocítujeme. Tím vyšší je také pravděpodobnost, že se v něčem neshodneme. „*Popravdě řečeno, konfliktům se lze vyhnout jedině tehdy, pokud se také vyhneme vztahům ...*“ (William Wilmot, Joyce Hockerová)¹ Neexistuje skutečně bezkonfliktní manželství ani bezkonfliktní sbor. Můžeme se pouze tvářit, že máme na všechno stejný názor. Můžeme si od sebe udržovat takovou vzdálenost, že se svými rozdílnostmi a odlišnostmi ani nepřijdeme do styku, a tím pádem nebudeme nuceni se jimi zabývat. Nebudeme muset hledat východisko, s nímž bychom se mohli všichni vnitřně ztotožnit. Mít mezi sebou spory není samo o sobě nic neduchovního ani nezdravého. Duchovní nebo neduchovní může být pouze to, co s našimi spory uděláme, jak se k nim postavíme. A to je právě ten bod, kde by se měl ukázat rozdíl mezi křesťanem a nevěřícím, rozdíl mezi Božím lidem a lidmi tohoto světa. I mezi Pavlem a Barnabášem došlo ke konfliktu. Důvodem ke sporu se tehdy stal mladý muž jménem Jan Marek. Pavel ho s sebou na další cestu nechtěl vzít, protože na minulé výpravě skupinu opustil a vrátil se zpět (Sk 13, 5. 13). Barnabáš naopak chtěl, aby s nimi Marek vyrazil i tentokrát. Pavla i Barnabáše spor asi zaskočil. Nečekané spory mohou zaskočit i nás. Nejsou však koncem světa. Vždy existuje Boží praktické východisko, které je moudré a prospěšné.

Mnohdy mají obě strany svým způsobem pravdu

Platí to zejména tehdy, když se spolu dostanou do vzájemného sporu zbožní lidé. Jejich rozdílné pohledy mohou být ovlivněny jejich odlišným duchovním obdarováním, odlišnou službou každého z nich. Oba pohledy jsou platné. Oba pohledy odpovídají realitě, oba mají nějak pravdu. Pavel byl zřejmě toho názoru, že na další cestu potřebuje někoho, kdo se osvědčil a na koho je spoleh. Marek se ovšem na minulé cestě neosvědčil. A tak je zcela pochopitelné, že Pavel ho na další cestu – jistě nebezpečnou – nechtěl. Na takovou cestu s ním musel jít někdo, kdo byl v základních postojích pevný. A měl jistě pravdu. Na druhé straně Barnabáš chtěl asi dát Markovi další šanci (Barnabáš tu přirozeně mohl být ovlivněn i tím, že Marek byl jeho bratranec, viz Ko 4, 10). Chtěl ho podpořit v tom, aby dozrál. To je také důležité. Jako učedníci můžeme mnohdy selhat a různé věci pokazit. Díky Kristově milosti však dostáváme další šance. Můžeme vstát a znovu se učit, znovu zápasit o věrnost Kristu. Barnabáš se kdysi ujal samotného Pavla. Pavel – tehdy ještě nazývaný Saul – byl věřící jen krátce a křesťané se ho báli. Barnabáš mu pomohl začlenit se do církve (viz Sk 9, 26 – 28). Barnabášovi bylo asi obzvlášť blízké ujímat se lidí, dávat jim šanci. A to chtěl uplatnit i při Markovi. A také v tom měl pravdu. K podobným situacím může docházet i v našich nejrůznějších sporech a konfliktech. Každý máme svým způsobem pravdu. Obojí pravda by se měla nějak

¹ Pavel Raus, *Spojenci namísto protivníků Proces manželského a partnerského konfliktu*, str. 7; Návrat domů, Praha 2012

prakticky uplatnit. Naším úkolem tak je hledat praktické východisko, které žádnou skutečnou pravdu nepotlačí ani neznásilní. Naopak jde o to, aby uplatnění pravdy dostalo v našich životech co největší prostor.

Hledejme východisko, kterým neutrpí Boží věc

S konflikty bývají spojeny silné emoce. V případě Pavla a Barnabáše tomu nebylo jinak. Rozhodně se nejednalo o poklidný rozhovor, ale spíš o hádku. Slovo „neshoda“, které máme v Českém ekumenickém překladu ve verši 39, je překladem řeckého slova *paroxysmos*. Má význam „podráždění, podrážděnost, rozhořčení“. I mezi námi může docházet k podobným bouřkám. Pán Bůh nám z nich ale může pomoci najít cestu ven. Pomůže nám najít cestu, na které neutrpí pravda, naše vzájemná úcta, ani naše sebeúcta. Nevíme, jak dlouho trvala vzrušená debata Pavla a Barnabáše. S Boží pomocí však došli k východisku, které bylo schůdné pro oba. Bylo v souladu s realitou a jistě i se svědomím každého z nich.

Ani jeden z nich se nedal vmáchnout do představy toho druhého. Barnabáš odplul s Markem na Kypr. Tam už Marek s Pavlem a Barnabášem byl, dříve než se od nich v Pamfylii odpojil. Z dalších zmínek v NZ vysvítá, že se Marek velmi dobře uchytil (Ko 4, 10; 2Tm 4, 11; Fm 24). Sám Pavel se o něm později zmiňuje ve svých listech, dokonce ho uvádí mezi svými spolupracovníky (Fm 24). A Pavel se vydal se Silasem do maloasijských sborů. Boží dílo neutrpělo. Jeden Boží služebník dostal novou šanci. Jiný Boží služebník byl nově uveden do díla. A věřící na Kypru i v Malé Asii mohli být povzbuzeni. Pavel i Barnabáš měli pravdu. Pouze se nedala uskutečnit na společné výpravě.

Jak by to asi vypadalo, kdyby Barnabáš ustoupil Pavlovi? Vydali by se na cestu bez Marka. Barnabášovi by to ale vnitřně vadilo. Duchovní jednota mezi nimi by byla narušena. Bralo by to sílu jejich společným modlitbám i svědectví. A kdyby ustoupil Pavel? Vydali by se na cestu s Markem, což by ovšem zase překáželo Pavlovi. Při nějakém zádrhelu na cestě by ta nespokojenost mohla snadno vyplavat na povrch. Vážně by pak ublížili sobě navzájem i Božímu dílu. Je důležité nejít proti svému svědomí, ani proti svědomí toho druhého. Netlačit sebe ani druhé do něčeho, co odporuje jejich nejhlubšímu přesvědčení. Nesnažme se tedy nad druhým zvítězit – tlačit na něj, aby se přizpůsobil naší představě. Ani se nesnažme mít za každou cenu klid a za každou cenu souhlasit. Hledejme společně pravdu. Ne jako nějakou abstraktní myšlenku, nýbrž jako cestu. Cestu, po níž bychom mohli oba jít s čistým svědomím.